

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/022/57/KL/15

Warszawa, 12 października 2015 r.

Szanowna Pani

Joanna Kluzik-Rostkowska
Minister Edukacji Narodowej

DWST-WPZN.6020.1.2015.KK

W nawiązaniu do pisma z dnia 21 września 2015 r. skierowanego do Związku Nauczycielstwa Polskiego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (doręczonego w dniu 23 września 2015 r.), ZNP informuje, że nie wnosi uwag do treści projektu rozporządzenia *zmieniającego rozporządzenie w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego*.

Natomiast w związku z podjęciem przez resort edukacji działań zmierzających do nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. *w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego* (Dz.U. Nr 15 poz. 64 ze zm.)- dalej r.dysc., Związek Nauczycielstwa Polskiego przedstawia następujące propozycje zmian treści tego aktu wykonawczego, związanych z koniecznością usunięcia sprzeczności z ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.) – dalej KN, oraz innych zmian podnoszących standardy postępowania dyscyplinarnego.

1. Z dniem 09 sierpnia 2009 r. na podstawie art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. *o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz.U. nr 145 poz. 917) została znowelizowana treść art. 75 ust. 1 KN w taki sposób, że odpowiedzialnością dyscyplinarną, określoną w pragmatyce nauczycielskiej, zostali objęci **wszyscy nauczyciele** – a nie tylko nauczyciele mianowani i dyplomowani, jak to miało miejsce przed wprowadzeniem zmiany.

Tymczasem rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. nadal w swej treści uzależnia dopuszczalność wszczęcia i kontynuowania postępowania dyscyplinarnego od ustalenia kwestii czy w chwili popełnienia czynu nauczyciel posiadał stopień nauczyciela mianowanego (dyplomowanego). Jest to bez wątpienia poważna wada legislacyjna aktu wykonawczego, która niezwłocznie powinna zostać usunięta w drodze nowelizacji.

Zgodnie z treścią § 116 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. nr 100 poz. 908) w rozporządzeniu nie zamieszcza się przepisów niezgodnych m.in. z ustawą upoważniającą. Nie budzi także wątpliwości, że rozporządzenie musi być zgodne nie tylko z ustawą upoważniającą, ale również z innymi ustawami regulującymi bezpośrednio lub pośrednio zawartą w nim materię. Nie może ono wkraczać w materie regulowane innymi ustawami, a nawet nie powinno powtarzać przepisów ustawowych (wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 11 grudnia 2000 r., U 2/00, OTK 2000, nr 8, poz. 296; z dnia 8 października 2002 r., K 36/00, OTK-A 2002, nr 5, poz. 63; z dnia 24 marca 2003 r., P 14/01, OTK-A 2003, nr 3, poz. 22).

W omawianej sprawie musi więc zachodzić zbieżność przedmiotowa treści rozporządzenia z dnia 22 stycznia 1998 r. z treścią rozdziału 10 ustawy Karta Nauczyciela. W szczególności natychmiastowej zmiany wymagają te normy rozporządzenia, które nie uwzględniają zmiany zakresu podmiotowego określonego w treści art. 75 ust. 1 KN.

W szczególności zmiany wymagają:

- § 1 r.dysc. - przepisom rozporządzenia podlegają nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w przedszkolach, szkołach i innych placówkach, jeżeli byli *nauczycielami mianowanymi* w chwili popełnienia czynu stanowiącego uchybienie godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o których mowa w art. 6 KN,
- § 4 ust. 1 pkt 4 r.dysc. - nie wszczyła się postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umarza, m.in. gdy nauczyciel, który popełnił przewinienie, nie był *nauczycielem mianowanym* w chwili popełnienia czynu,
- § 18 ust. 8 r.dysc. - w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny ustala m.in. czy obwiniony był *nauczycielem mianowanym* w chwili popełnienia czynu,
- § 20 ust. 2 r.dysc. - wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego powinien zawierać m.in. *datę mianowania* obwinionego.

2. Regulacja zawarta w treści § 18 ust. 7 r.dysc. - zdaniem ZNP - nie jest prawidłowa. Zasada notoryjności powinna dotyczyć wyłącznie spraw karnych, prawomocnie skazujących obwinionego nauczyciela ponieważ tylko takie potwierdzają jego winę. Jedynie prawomocne stwierdzenie winy nauczyciela w postępowaniu sądowym powinno stanowić podstawę zaniechania przeprowadzenia postępowania dowodowego przez rzecznika w dyscyplinarnym postępowaniu wyjaśniającym.

Toczące się postępowania karne przeciwko obwinionemu w żadnym stopniu nie przesądzają jeszcze o winie nauczyciela. W związku z tym nie można z charakteru zarzutów z karnego postępowania przygotowawczego wywodzić apriorycznie tezy o winie nauczyciela i braku konieczności przeprowadzania postępowanie dowodowego na tę okoliczność.

3. Treść § 23 ust. 1 r.dysc. powinna zostać rozszerzona o wskazanie, że odwołanie od decyzji o zawieszeniu dotyczy sytuacji, określonej w treści 83 Karty Nauczyciela. W obecnej redakcji przepisu nie jest to wyraźnie wskazane.

4. Treść § 27 r.dysc. powinna zostać zmieniona w kierunku ustanowienia ogólnego prawa dostępu do akt dla stron postępowania. Nie można ograniczać tego prawa tylko do czasu rozpoczęcia rozprawy, ponieważ prawo to powinno przysługiwać stronom przez całe postępowanie.

Ponadto treść § 27 r.dysc. postuguje się pojęciem „wypisu”. Trudno tu domniemywać intencję prawodawcy, ale wydaje się, że zastosowanie tego słowa miało na celu oddanie tego samego znaczenia, jakie posiada słowo „odpis”. Zresztą oba słowa w znaczeniu potocznym mają synonimiczne znaczenia i taką zasadę (zapewne) użyto w treści rozporządzenia. Rzeczywiście zastępowane jest ono na gruncie polskiego prawa słowem „odpis”, którą ze swej definicji umożliwia dokonanie kopii dokumentu.

Podstawowym problemem jest brak możliwości dokonania kopii dokumentów zgromadzonych dotychczas w postępowaniu dyscyplinarnym. Oczywiście odmowa skopiowania tych dokumentów jest bezprawna, gdyż ze względu np. na obszerność akt, przy jednoczesnym szybkim wyznaczeniu terminu rozprawy, występuje przesłanka braku możliwości należytego i starannego przygotowania skutecznej obrony – a więc naruszenie samego prawa do obrony, które przysługuje obwinionemu.

W związku z tym treść § 27 r.dysc. powinna zostać rozszerzona także o wskazanie, że obwiniony i jego obrońca ma prawo do sporządzania wypisów, odpisów, notatek i kserokopii akt sprawy.

5. W treści projektu rozporządzenia powinna zostać uregulowana kwestia składania odwołań od postanowień częściowych przewodniczącego składu orzekającego i składu orzekającego, niekończących postępowania w sprawie.

Obecnie jest to kwestia nieuregulowana na gruncie przepisów dotyczących postępowania dyscyplinarnego nauczycieli, natomiast istnieje potrzeba wprowadzenia tego typu regulacji prawnych umożliwiających składanie zażaleń do odwoławczej komisji dyscyplinarnej – z wyraźnym określeniem procedury prawnej.

Z poważaniem -

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Baszczyński